

Маркіна І. А.

д.е.н., зав. кафедри менеджменту, професор
*Полтавська державна аграрна академія
м. Полтава, Україна*

Вороніна В. Л.

к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту
*Полтавська державна аграрна академія
м. Полтава, Україна*

Філатова К. Є.

здобувач вищої освіти
*Полтавська державна аграрна академія
м. Полтава, Україна*

ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Збільшення частки українських виробників на внутрішньому і зовнішньому ринках вимагає значного зростання рівня їх конкурентоспроможності. Зростання конкурентоспроможності, в свою чергу, прямо залежить від масштабів і якості інноваційної діяльності національних підприємств. Однак в пострадянський період такі показники, як рівень інноваційної активності підприємств і частка інноваційної продукції в загальному обсязі відвантаженої продукції, не перевищували значень 11 і 9 %, відповідно [2, с. 83]. Порівняння України з країнами-лідерами (навіть беручи до уваги деяку несумісність наведених показників за відмінностей в структурі економік) дозволяє зробити висновок про значне відставання вітчизняних підприємств у сфері розробки та впровадження науково-технічних досягнень. Велика кількість господарюючих суб'єктів воліють адаптувати вже винайдені товари, послуги і технології створенню власних інноваційних розробок.

У структурі впроваджуваних інновацій переважають технологічні інновації, пов'язані в основному із закупівлею машин і устаткування [1, с. 107]. В силу низького попиту на наукові розробки та складності реалізації перспективних інноваційних ідей відбувається відтік професійних креативних

кадрів за кордон [2, с. 84].

Це загострює проблему переходу України до економіки інноваційного типу, яка здатна знизити залежність від поставок із-за кордону технологій і товарів, що мають стратегічне значення. Отже, особливу важливість набуває питання створення повноцінної національної інноваційної системи, що забезпечує переважно вітчизняне виробництво.

Дослідженням проблем розвитку економіки на основі інновацій займалися багато вітчизняних і зарубіжних вчених. Так, основи вивчення і розвитку інноваційних процесів закладені в працях таких відомих вчених, як: Т. Брайан, Дж. Брайт, Ф. Валента, Л. Водачек, Д. Кривцун, В. Лапін, К. Перес, Т. Полозова, М. Портер, Б. Санто, Б. Твисс, М. Тодаро, М. Хучек, Й. Шумпетер та ін. Питання забезпечення розвитку на основі інновацій на мікрорівні розкриті в роботах В. Вороніної, А. Глушенкової, Т. Гринько, А. Касич, І. Маркіної, М. Поплавського, О. Хмизової та ін.

Економічний розвиток України ускладнюється впливом світової фінансово-економічної кризи через зумовленість насамперед серйозними внутрішніми причинами, котрі виходять за межі фінансових проблем, які переросли в економічний спад виробництва, зростання безробіття, зниження рівня життя широких верств населення. В це може загальмувати інноваційну активність, а в деяких випадках, зробити впровадження інновацій практично неможливим.

У зв'язку з вищесказаним, актуальним є питання розробки методики аналізу та оцінки інноваційних процесів на підприємстві, яка буде враховувати сформовану економічну і політичну ситуацію і дозволить не тільки оцінити рівень інноваційної активності підприємства, а й сформулювати рекомендації по її підвищенню.

Це завдання, з нашої точки зору, необхідно вирішувати в кілька етапів.

- 1) Розглянути існуючі методики оцінки інноваційної активності підприємств.

- 2) Оцінити переваги і недоліки існуючих методик з точки зору

застосування в сформованих економічних умовах.

3) Розробити методику, яка нівелювала б недоліки існуючих і дозволяла б використовувати резерви підвищення інноваційної активності підприємства.

4) Проаналізувати ефективність використання інвестицій для здійснення інноваційної діяльності в регіонах.

Вищесказане дозволяє зробити висновок, що необхідною умовою подолання наслідків економічної депресії і стабілізації економічного розвитку України є розробка стратегії модернізації з чітким висвітленням цілей і способів їх досягнення.

Список використаних джерел

1. Дьячкова Ю. М., Токарева А. О., Дьячков А. М. Інноваційна активність промислових підприємств України в контексті їх сталого розвитку. *Вісник Донбаської державної машинобудівної академії*. 2017. № 1 (40), С. 107-114.

2. Поплавський М. В. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної активності підприємств України на сучасному етапі. *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «Економіка»*. 2017. Вип. 17. С. 83-90.